

Η άλλη προσέγγιση για Αιγαίο, Μεσόγειο

Η αναγνώριση της Γενοκτονίας των Αρμενίων από τον πρόεδρο Τζο Μπάιντεν αποτελεί ένα καλό δείγμα άσκησης εξωτερικής πολιτικής αξιών. Αυτίν έχει ανάγκη ο πλανήτης. Ένα άλλο δείγμα προήλθε από τον έλληνα υπουργό Εξωτερικών Νίκο Δένδια αν και «κάθικε» κάπως ίσως γιατί έγινε σε μία περίεργη χώρα, τη Σαουδική Αραβία. Συγκεκριμένα ο υπουργός Εξωτερικών είπε σε συνέντευξή του στο Arab News τρία πολύ ενδιαφέροντα πράγματα:

Πρώτον, «η Ελλάδα πιστεύει στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και δεν πρόκειται να αρχίσει να σκάβει τον βυθό της Μεσογείου για να βρει αέριο και πετρέλαιο...».

ΓΝΩΜΗ

ΤΟΥ Π.Κ. ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΗ

Δεύτερον, «χρειαζόμαστε 10 με 20 χρόνια για να το βρούμε (το πετρέλαιο) και να το εκμεταλλευθούμε (...) Οικονομικά δεν οραματιζόμαστε η Ελλάδα να γίνει χώρα παραγωγής πετρελαίου».

Τρίτον, «το Αιγαίο αποτελεί έναν παράδεισο στη γη. Δεν σκοπεύουμε να το μετατρέψουμε σε Κόλπο του Μεξικού».

Πρόκειται για τοποθετήσεις που εκτός όλων των άλλων ευεργετικών πτυχών (ευθυγραμμίζουν τη στάση της χώρας με την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης κ.λπ.) πηγαίνουν και στην

καρδιά των ελληνoturκικών διαφορών, σε ένα σημαντικό μέρος της ατζέντας τουλάχιστον. Καθώς το ένα και κεντρικό θέμα του πακέτου θεμάτων, η οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας και οι συναφείς διαφωνίες που είχαν ανακύψει γύρω από το εάν τα νησιά έχουν ή δεν έχουν υφαλοκρηπίδα και με ποια επίρεια (effect), προέκυψε και συνδέθηκε άρρηκτα με τα δικαιώματα που προσφέρει για την εκμετάλλευση των πόρων (κυρίως ενεργειακών πόρων). Τούτο ισχύει πρωτίστως για το Αιγαίο αλλά και για τη Μεσόγειο. Θα αποτελούσε επομένως ένα ριζοσπαστικό μέτρο εάν τη θέση αυτή – για εγκατάλειψη της εξόρυξης φυσικού αερίου και πετρελαίου τόσο στο Αιγαίο (πρωτίστως) όσο και τη Μεσόγειο – μπορούσε να αποδεχθεί και η Τουρκία (και ενδεχομένως αν και δύσκολα και άλλες μεσογειακές χώρες) υπέρ της πράσινης ενέργειας. Στην περίπτωση αυτή θα έχανε και την οποιαδήποτε σημασία η διαμάχη για την οριοθέτηση υφαλοκρηπίδας ιδιαίτερα για το Αιγαίο αλλά και υφαλοκρηπίδας ΑΟΖ για την Ανατολική Μεσόγειο (αν και η τελευταία προσφέρει και ορισμένες άλλες δυνατότητες και δικαιώματα σχετικά με την αλιεία κ.ά.). Και επιπλέον δεν θα είχε νόημα για την Ελλάδα τουλάχιστον ο ούτως ή άλλως αμφιλεγόμενος αγωγός East Med.

Άλλωστε δεν μπορεί να διαφεύγει ότι projects εκμετάλλευσης ορυκτών καυσίμων δεν θα έχουν ευκαιρίες να χρηματοδοτηθούν στο μέλλον. Ως γνωστόν, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕ) αποφάσισε ότι δεν θα χρηματοδοτηθεί κανένα έργο για εξόρυξη ορυκτών καυσίμων περιλαμβανομένου και του φυσικού αερίου. Ενώ οι εμπορικές τράπεζες και επενδυτές ακολουθούν τον ίδιο δρόμο. Χρηματοδότηση μόνο ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, καθώς προωθείται η «πράσινη χρηματοδότηση» (green finance). Ακόμη και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) προσαρμόζει κανόνες και πολιτική στις απαιτήσεις της «πράσινης χρηματοδότησης».

Σε άρθρο μου στα «ΝΕΑ» με τίτλο «Ούτε εκμετάλλευση ούτε συνεκμετάλλευση» είχα ακριβώς τονίσει ότι θα πρέπει να εγκαταλειφθούν και τα δύο για το Αιγαίο. Το Αιγαίο είναι όντως παράδεισος. Ο πλούτος του είναι η θάλασσά του, οι καθαρές ακτές του, η αισθητική του, το φως που εκπέμπει, το τοπίο του Οδ. Ελύτη, η ποιήσή του. Και αυτό οφείλουμε να προστατεύσουμε. Να προστατεύσουμε «τους ορίζοντες του ταξιδιού του/ την πλώ της νοσταλγίας του...».

Η δήλωση Δένδια μπορεί υπό προϋποθέσεις και εάν την ακολουθήσουμε να οδηγήσει σε μια άλλη προσέγγιση για τα ελληνoturκικά θέματα.